

ACAD. NIKOLA V. MIHOV

(18.III.1877 — 5.IV.1961)

La 5 aprilie 1961 a încetat din viață la Sofia marele erudit acad. Nikola V. Mihov, savant și biograf de renume mondial.

Opera sa reprezintă un fenomen cu totul excepțional în știința bulgară: Mihov a publicat un uriaș material bibliografic referitor la istoria demografică a Turciei și Bulgariei, la istoria economică și culturală a Bulgariei și la alte probleme, lucrând singur, nesprijinit de regimul burghez, reușind să facă singur ceea ce se realizează astăzi doar cu mari colective de cercetători științifici.

S-a născut la Gabrovo, la 18 martie 1877 și și-a petrecut copilăria în orașul său natal și la Brăila. A studiat la Geneva și la Bruxelles, unde și-a trecut și doctoratul. În anul 1900 se întoarce în Bulgaria, fiind profesor, funcționar la Institutul de statistică, la Biblioteca Națională din Sofia etc. Încă din anul 1909 se remarcă la primul congres internațional de bibliografie de la Bruxelles, unde și rămâne ceva timp, lucrând la Institutul Internațional de Bibliografie. În anul 1912 Academia din Petersburg îl cheamă în calitate de consultant pentru alcătuirea unei bibliografii sud-slave. De aci pleacă la Berlin și curând Mihov, recunoscut ca bibliograf reputat de către cercurile științifice din străinătate, lucrează în marile biblioteci și depozite de cărți din principalele centre europene — Paris, Berlin, Londra, München și altele. În Bulgaria burgheză opera sa era privită nu numai cu neîncredere și indiferență, ci chiar cu dușmănie. Aceasta se explică atât prin atitudinea antiștiințifică a cercurilor oficiale burgheze, cât și prin orientarea politică a lui Mihov, care nu lăsa nici o îndoială. Este foarte semnificativ faptul că primul său articol a fost o corespondență, tradusă din franțuzește, referitoare la înmormântarea lui Engels și publicată în anul 1895 în ziarul social-democrat de la Tîrnovo «Освобождение». Mihov a continuat să publice articole cu orientare marxistă. Dintre acestea trebuie menționat studiul său «De la Copernic la Marx», care apare în 1908 în revista bulgară «Начало», sub pseudonimul Dr. Nikolsohn. Totuși, dat fiind că lucrările sale erau foarte apreciate în străinătate, Academia Bulgară a început să-i tipărească cunoscutele sale lucrări utilizate astăzi de toți cercetătorii străini și bulgari.

N. Mihov a publicat câteva serii bibliografice fundamentale, la care a lucrat o viață de om. Prima dintre acestea este *Библиографски източници за история на Турция и България*, Sofia, 1914—1934, în 4 volume. Ea reprezintă baza tuturor celorlalte studii bibliografice ale sale. La acest studiu Mihov a muncit 25 de ani, cercetând în mod direct circa 75.000 de lucrări.

A doua serie importantă este *La population de la Turquie et de la Bulgarie au XVIII-e et au XIX-e s., recherches bibliographiques avec données statistiques et ethnographiques*, Sofia, 1915—1935, în patru volume. Așa după cum scrie el însuși în introducere, Mihov a lucrat la această bibliografie 20 de ani: «am început-o în Biblioteca de stat din München în vara anului 1912 și am terminat-o la Londra în British Museum în vara anului 1932». Numai pentru alcătuirea primului volum autorul a cercetat 6.000 de lucrări. De astă dată, spre deosebire de prima serie, Mihov nu dă doar simple indicații bibliografice, ci extrage cu exactitate acele pasaje necesare istoricului ce se ocupă cu problema respectivă.

În *Bibliographie des articles de périodiques allemands, anglais, français et italiens sur la Turquie et la Bulgarie*, Sofia, 1938, autorul a cercetat 60.000 de numere de ziare